

Fyzikálny korešpondenčný seminár

4. ročník, 2010/2011

UFO, KTFDF FMFI UK, Mlynská dolina, 84248 Bratislava

e-mail: otazky@fks.sk

web: <http://ufo.fks.sk>

Zadania 1. kola zimnej časti 2010/2011

Termín: 18. 10. 2010

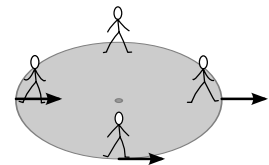
1.1 Uf (9 bodov)

Na výrobu jedného kilogramu ultraodolného kovu Ufónia (chemická značka Uf) sa používa pol kila železa s hustotou 8 kg/l a pol kila olova s hustotou 12 kg/l . Aký objem má vzniknutý kilogram Ufónia? Akú má hustotu?

Poznámka: hustoty železa a olova sú zaokrúhlené tak, aby zadanie vyzeralo pekne, takže nie že sa s kamarátmi stavíte, že liter olova váži presne 12 kg a ani o gram menej, lebo budete za blbca. Inak, udávať hustoty v kilogramoch na liter je trochu netypické, fyzikálne však na tom nie je nič zlé a predstaviť si liter železa je (aspoň pre autora príkladu) výrazne jednoduchšie, než si predstaviť železnú kocku o hrane 1 meter .

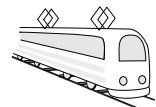
1.2 Kolotoč (9 bodov)

Štyria FKSáci sa z nedostatku chuti robiť hocijakú kreatívnu činnosť vybrali na kolotoč. Teraz sa rýchlo točia v smere hodinových ručičiek na kruhovej platni. A keďže človek sa na kruhovej platni netočí každý deň, pustili sa experimentovať. Každý z nich chytil po jablku, natočil sa v smere šípky a hodil ho priamo pred seba (ten čo nemá pri sebe nakreslenú šípku ho len tak pustil). Ako sa budú jablká pohybovať?

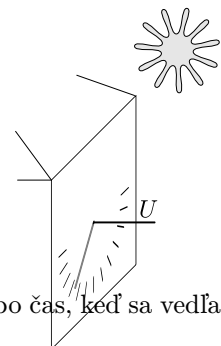
1.3 Vlak (9 bodov)

Na trati sa míňajú dva vlaky. Jožko sedí v prvom z nich a všimol si, že druhý vlak prefrčal okolo neho za čas 8 sekúnd . Iný Jožko sediaci v druhom vlaku si všimol že prvý vlak prefrčal okolo neho za 10 sekúnd . Ako dlho sa vlaky míňali?¹

1.4 Slnčné hodiny (9 bodov)

Slnčné hodiny sa skladajú z polkruhového ciferníku pripevneného na stenu domu do ktorého je kolmo zabodnutý ukazovateľ U . Princíp fungovania je jednoduchý: tieň ukazovateľa dopadá na stupnicu, kde jednoducho odčítame čas. Postupne, ako plynie čas, sa slnko presúva po oblohe a tieň ukazovateľa po stupnici: tak máme o čase stále aktuálnu informáciu. Veľké slnčné hodiny (obrázok) dokážu určovať čas s presnosťou až na niekoľko sekúnd. Minule som videl hodiny, ktoré merali čas s presnosťou na minúty. Dve susedné minútové značky boli od seba vzdialené

¹Teda, koľko času uplynulo od okamihu keď sa predky vlakov ocitli vedľa seba, až po čas, keď sa vedľa seba ocitli zadky vlakov.

Seminár podporujú:

iuventa

2 cm. Aký musel byť polomer kruhovej stupnice, aby hodiny ukazovali správne? Pre jednoduchosť predpokladajte, že na obed sa slnko nachádza presne nad našimi hlavami. V našich zemepisných šírkach to nie je síce nikdy pravda, no presnosť výsledku to, čuduj sa svete, neovplyvní.